

Complexnummer: 529661

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Aantal complexonderdelen

41

Monumentnummers van complexonderdelen

529662, 529663, 529664, 529665,
529666, 529667, 529668, 529669,
529670, 529671, 529672, 529673,
529674, 529675, 529676, 529677,
529678, 529679, 529680, 529681,
529682, 529683, 529684, 529685,
529686, 529687, 529688, 529689,
529691, 529692, 529693, 529694,
529695, 529696, 529697, 529698,
529699, 529701, 529702, 529703,
531177

Woonplaats

Arnhem

Gemeente

Arnhem

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Arnhem, Deelen/Klein-Heidekamp

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Complex van VLUCHTLEIDING- EN LEGERINGCENTRUM KLEIN-HEIDEKAMP onderdeel van Vliegveld Deelen, bestaande uit:

TERREIN met AANLEG

Gebouw 1-1 - BADHUIS

Gebouw 1-2 - KETELHUIS met KOLENOSLAG

Gebouw 1-3 - COMMANDOGEBOUW

Gebouw 1-4 - ELEKTRICITEITSHUIS / TRANSFORMATORHUIS

Gebouw 1-5 - POORTWACHTERSHUIS en MUURWERK

Bij gebouw 1-5 (A4) - GARAGE / STALLING

Gebouw 1-6 - OFFICIERSWONING

Bij gebouw 1-6 (A15) - SCHUUR

Bij gebouw 1-6 (B1) - GARAGE / STALLING

Gebouw 1-7 - OFFICIERSWONING

Bij gebouw 1-7 (A5) - SCHUUR

Bij gebouw 1-7 (B2) - GARAGE / STALLING

Gebouw 1-9 - OFFICIERSWONING

Bij gebouw 1-9 (A6) - SCHUUR

Gebouw 1-10 - LEGERINGSBARAK

Gebouw 1-11 - LEGERINGSBARAK

Gebouw 1-12 - OFFICIERSWONING

Gebouw 1-13 - LEGERINGSBARAK

Gebouw 1-14 - LEGERINGSBARAK

Gebouw 1-15 - OFFICIERSWONING

Gebouw 1-17 - LEGERINGSBARAK

Gebouw 1-18 - LEGERINGSBARAK

Gebouw 1-19a/b - OFFICIERSWONING

Bij gebouw 1-19 (A8) - SCHUUR

Gebouw 1-20 - LEGERINGSGEBOUW

Bij gebouw 1-20 (B4) - GARAGE / STALLING

Gebouw 1-21 - GARAGE

Gebouw 1-22 - LEGERINGSBARAK MET HONDENHOK (E1)

Gebouw 1-23a/b - OFFICIERSWONING

Bij gebouw 1-23 (A9) - SCHUUR

Gebouw 1-24a/b - OFFICIERSWONING

Bij gebouw 1-24 (A10) - SCHUUR

Gebouw 1-26 - OFFICIERSWONING

Gebouw 1-27 - OFFICIERSWONING

Bij gebouw 1-27 (A12) - SCHUUR

Gebouw 1-28 - OFFICIERSWONING

Gebouw 1-29 - OFFICIERSWONING

Gebouw B-3 - GARAGE / STALLING

Onderdeel G-5 - BLUSWATERBUNKER

Onderdeel G-6 - BLUSWATERBUNKER

Het tweede gebouwencomplex van Fliegerhorst Deelen, 'Kleines Heidelager' - thans bekend als Klein-Heidekamp - kwam tot stand op geruime afstand van het eigenlijke rolveld, op een grotendeels open, savanneachtig terrein binnen het bosgebied ten oosten van de Deelensche Weg. De bouw vond in hoofdzaak plaats in de periode oktober 1940 tot en met april 1941. Tussen de Deelensche weg en de tegenwoordige Clément van Maasdijklaan ontwikkelde men een structuur van in hoofdzaak twee gebogen en geknikte, ruwweg noord-zuid lopende lanen, die op een aantal plaatsen onderling werden verbonden door eveneens gebogen of met een knik uitgevoerde lanen. Hiernaast kwamen enige paadjes tot stand. De bebouwing werd losjes rond de grotendeels beklinkerde lanen neergestrooid, onder handhaving van de relatief ijle begroeiing en met aanbrengen van jong opgaand groen. Het kamp straalde het karakter uit van een landelijke, maar ook wel enigszins villawijkachtige kern, met bebouwing rond enige brinkachtige structuren. Het voegde zich zo naadloos in de omgeving: de camouflage was op dit punt optimaal. Het weggennet is na de oorlog hier en daar gestroomlijnd en ook zijn enkele hoofdassen verhard met asfalt, maar het wegenpatroon zoals dat in 1945 werd aangetroffen is in hoofdzaak nog aanwezig. Klein-Heidekamp was in de eerste plaats gebouwd als onderkomen van de staf en het bevatte tevens de hoofdzetel van de gevechtsleiding van 'Nachtjagdgeschwader 1', de zogenoemde 'Geschwaderbefehlsstelle'. Verder bezat het onder andere een 'Kasino', een badhuis, een centraal ketelhuis, sportfaciliteiten - zoals een tennisbaan en een paardenstal - en enige bluswaterbunkers. Technisch bijzonder was de centraal gestookte verwarmingsinstallatie - een vroeg voorbeeld van wijkverwarming. De gebouwen waren voor een deel als 'Regelbauten' gerealiseerd, waarbinnen varianten in standaardmaten en met standaard dakvormen voorkwamen, maar ten dele zijn ze ook als 'Sonderbauten' aan de plaatselijke omstandigheden en behoeften aangepast. In vrijwel alle gevallen werden ze met zorg gecamoufleerd alsof ze landelijke functies vervulden of een dorpsvillakarakter bezaten. In de bebouwing komen verschillende plattegronden voor, maar er is zonder een enkele uitzondering slechts één bouwlaag toegepast, die bijna altijd is voorzien van een opgaande dakvorm. De meeste panden zijn traditionalistisch van stijl, met slechts wat

'noodzakelijke' moderne details, zoals scherfvrije twee centimeter dikke plaatstalen vensterluiken, gewapend betonnen plafonds en - in enkele gevallen - gewapend betonnen kelders. De vloeren zijn in de meeste gebouwen uitgevoerd in houten vloerdelen, maar afhankelijk van functies van ruimten is hier en daar ook beton, baksteen of tegelwerk toegepast. Karakteristiek zijn de circa 50 cm dikke bakstenen muren van het merendeel van de gebouwen en de met pannen gedekte, al dan niet afgewolfde zadeldaken en schilddaken. De plaatstalen luiken zijn vrijwel zonder uitzondering aan één kant in zandloper- of lijstpatroon geschilderd; de andere zijde, die in gesloten toestand naar buiten is gekeerd, is steeds effen groen. Na de oorlog zijn de meeste gebouwen aanvankelijk als manschappenverblijven ingericht; later kregen ze onder meer een functie als woonhuis. Een aantal van de plafonds is verlaagd en een deel van ramen, deuren en houten trappen werd vernieuwd en tevens is de technische infrastructuur ten dele vervangen. De verwarmingsinstallatie is deels nog aanwezig, al zijn de meeste radiatoren inmiddels vervangen. De ruimtelijke indeling van de panden - behalve die van vele zolders - bleef grotendeels intact; meer dan eens werd wel een wijziging gerealiseerd in de en-suiteverbinding van kamers en in de functie en toegankelijkheid van ruimten.

Naast de hierna afzonderlijk beschreven gebouwen en onderdelen omvat Klein-Heidekamp onder meer twee bakstenen hekpijlers aan de Deelenseweg, een van na de Tweede Wereldoorlog daterende tennisbaan (tussen gebouwen 1-18 en 1-19), een relatief jonge woning nabij de toegang aan de Deelenseweg en enige (meer of minder ingrijpend verbouwde) schuurtjes.

Waardering van het complex

Complex van een commandocentrum en (onder)officierslegering, van algemeen belang als relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter opgezet groot militair vliegveld, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, historisch-geografische, techniekhistorische, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de in het concept verwerkte, deels reeds in het landschap aanwezige elementen, uit de relictten van technische innovatie, uit de in een kunstmatig opgezette, villawijkachtige en / of landelijke structuur met brinkdorpkenmerken en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Monumentnummer*: 529662

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Monumentnaam**

Deelen/Klein-Heidekamp

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

TERREIN met AANLEG. De bodem van het Klein-Heidekamp en omgeving bestaat uit zand en maakt deel uit van een relatief vlak deel in de door gletscherijs opgestuwde zuidelijke Veluwe. Het kamp ligt zuidelijk van de langs de zuidzijde van de Kemperberg, globaal oost-west lopende, rechte Koningsweg. Deze weg zou in rudimentaire vorm dateren uit het laatste kwart van de 17e eeuw - de tijd dat stadhouder Willem III koning van Engeland was. De Koningsweg is nog steeds als belangrijke verbinding en als een ruimtelijk structurerend element aanwezig, ook doordat hij als ontginnings- en nederzettingsbasis functioneerde. Oostelijk van de Kemperberg werden vanaf het midden van de 19e eeuw aan weerszijden van de Koningsweg, met name op gronden van de lokale adel en / of grootgrondbezitters, (ontginnings)landgoederen gesticht met daarop (pacht)boerderijen. In de praktijk bleek het boeren op de schrale Veluwegronden niet gemakkelijk en vooral aan de zuidzijde van de Koningsweg werd de bosbouw al direct dominant en tevens werd hier de op ruime schaal wildjacht uitgeoefend. Klein Heidekamp werd aangelegd op de flauw naar het zuidwesten hellende zandgronden van de voormalige wildbaan ten zuiden van de ontginningsboerderij Dresden, tussen de Deelensche Weg en de huidige Clément van Maasdijklaan. Terwijl het noordelijk én het zuidelijk deel van dit terrein rond 1940 werden doorsneden door een aantal boslaantjes, werd gekozen voor het relatief dun begroeide hart van het terrein. Hier kwam een slechts ten dele op de bestaande boslanenstructuur aansluitend wegenpatroon tot stand, dat wordt gekenmerkt door de flauw gebogen, meest

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vloeiende lijnen en de soms abrupte knikken. Het totale netwerk heeft dankzij twee min of meer parallelle assen een overwegend grootste uitstrekking van noord naar zuid, wat mogelijk een gevolg is van gerealiseerde verbindingen tussen de bestaande boslaantjes. Haaks op de beide globaal noord-zuid lopende assen is er een via enkele 'bajonetachtige' verspringingen verlopende oost-westverbinding en verder zijn er wat tussenlaantjes en - met name in het noorden enige geknikte 'achterommetjes'. De nieuw aangelegde wegen werden vrijwel integraal (en vermoedelijk in verschillende patronen) beklinkerd, terwijl moeite werd gedaan de inrichting verder zo veel mogelijk te doen aansluiten bij het omringende landschap, onder meer door aanplant en plaatselijke verdichting van groen en de ruwe suggestie van een brinkstructuur. Deze inpassing maakte deel uit van de camouflagestrategie van de bezetter, die poogde wegen, groen en bebouwing zo veel mogelijk te doen opgaan in de bestaande of de voor de locatie kenmerkende vormen en structuren. Er werden tegelpaadjes van 30 x 30 cm betontegels naar en rond de bebouwing aangelegd. Het kamp werd omheind met in betonnen paaltjes aangebrachte draadversperringen, maar op enkele plaatsen zijn (al dan niet permanente) toegangen tot het terrein gerealiseerd. De echte ingang was die aan het oosteinde van de dwarsverbinding over het terrein, waar via de huidige Clément van Maasdijklaan een directe verbinding bestond met Groot-Heidekamp. Vermoedelijk mede als gevolg van de camouflage als villadorpje is een duidelijke, uit de Duitse tijd stammende appèlplaats nauwelijks aan te wijzen, maar tussen gebouw 1-3 (het commandogebouw) en gebouw 1-5 (het poortgebouw) bevindt zich thans nog een groen open terrein dat op de topografische kaart van omstreeks 1955 in een in het zuidoosten afgeronde ruimere vorm voorkomt, en dat als zodanig gefunctioneerd kan hebben.

Zowel het patroon van wegen en paden als een deel van het oorspronkelijk toegepaste materiaal is nog in het veld aanwezig of herkenbaar, terwijl ook het beoogde karakter van de aanleg nog goed herkenbaar is. Een deel van de hoofdverbindingen is voorzien van een asfaltlijtlaag, maar de kleinere wegen en de paden verkeren nog in een toestand die aan die van de jaren 1940-1945 herinnert. De hoofdtoegang, die wordt gekenmerkt door bakstenen hekpijlers en een muur, is nog aanwezig terwijl andere - al dan niet gewijzigde - toegangen nog goed als zodanig zijn te herkennen.

Klein-Heidekamp was in de eerste plaats bedoeld voor de huisvesting van (onder)officieren en het werd ingericht met enkele tientallen grotere en kleinere woningen, die in verschillende dichtheden waren bezet en die in een aantal gevallen als dubbele woningen waren uitgevoerd. De gebouwen werden vooral langs de speciaal hiertoe aangelegde wegen gesticht, maar hun concrete situering maakte een ad hoc indruk. Ze werden op verschillende afstanden van de wegen geplaatst, werden met de daknok in verschillende richtingen gepositioneerd en waren ook verschillend van plattegrond en volume. Tevens zijn de gebouwen zodanig uitgevoerd dat ze door hun dakvorm, beschilderde luiken, bijgebouwen en erven voor inheemse woningen en - beperkt - voor boerderijen konden doorgaan. Met name de verschillend uitgevoerde dakvormen - er werden vooral zadeldaken, wolfsdaken en schilddaken toegepast - en de niet uniforme kleurstelling van de pannendeckking zorgden voor bouwwerkgebonden camouflage. Hiernaast werden ook esthetische aspecten niet vergeten. Enkele van de meest opvallende - en vermoedelijk met opzet in het oog springende - hiervan waren de ten dele in metselwerk uitgevoerde tuinaanleggen, zoals die aan de oostzijde van het hoofdgebouw op het kamp, de 'Geschwaderbefehlsstelle' en de als onderdeel van 'onschuldigheid' opgenomen tegelpaadjes en gazons.

Vele voor functionele doeleinden en / of als onderdeel van camouflage op het kamp tot stand gebrachte artefacten zijn nog in het terrein herkenbaar of zo goed als ongeschonden aanwezig. Het betreft hier uiteraard in de eerste plaats de gebouwen, maar ook de tuin- en terrasaanleg bij het hoofdgebouw en de tegelpaadjes vormen nog

markante facetten van de uit 1940 daterende detailinrichting van Kleines Heidelager.

Midden op het terrein werd het ketelhuis van een centraal wijkverwarmingssystemen tot stand gebracht, dat als een van de oudste in Nederland kan gelden. Het kamp is hiertoe ondergronds voorzien van een netwerk van verwarmingsleidingen, waarvan op verscheidene plaatsen de putdeksels zichtbaar zijn. Additionele verwarming kon op locatie plaatsvinden via normale kachels of haarden. De elektriciteitsdistributie vond plaats vanuit het ongeveer tegenover het hoofdgebouw gelegen transformatorhuis; het verbruiksstroomtransport verliep - afwijkend van wat tegenwoordig gangbaar is - bovengronds. Voor wat betreft de (afval)waterlozing werd het septicsysteem gehanteerd: via een buizenstelsel met overloop- en bezinkputten, uitgevoerd in gietijzer, grespijp, metselwerk en beton, werd voor elk gebouw afzonderlijk een afvoer aangelegd. Het kamp omvatte een aantal ondergrondse bluswaterbunkers - dit laatste om ook bij vorst bluswater beschikbaar te hebben.

De verschillende oorspronkelijk ondergrondse systemen zijn in meer of minder complete en originele vorm nog aanwezig en deels ook nog operationeel; van de bluswaterkommen zijn er enkele nog goed herkenbaar, met water gevuld en dus bruikbaar. Het elektriciteitsnetwerk is - op het trafohuis na - na de oorlog echter vervangen; hier en daar resteert nog wel schakel- en bevestigingsmateriaal dat uit de bouwtijd zou kunnen stammen.

Waardering

TERREIN met AANLEG van Klein-Heidekamp, van algemeen belang als relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter opgezet groot militair vliegveld, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, historisch-geografische, techniekhistorische, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de overwegend op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de in het concept verwerkte, deels reeds in het landschap aanwezige en deels daarop geïnspireerde elementen, uit het quasi-authentieke beloop en de dito uitvoering van wegen en paden, uit de relictten van technische innovatie, uit de in een kunstmatig opgezette villadorpachtige structuur met lineaire en brinkvormkenmerken en met tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Open verdedigingswerk

Functie

Monumentnummer*: 529663

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-1 ligt, aan de oostzijde van de oostelijke noordzijde van Klein-Heidekamp, vrijstaand tegen bebost terrein en iets ten zuidoosten van gebouw 1-2. De noklijn van gebouw 1-1 loopt evenwijdig met de weg en met die van gebouw 1-2. In 1940/1941 gebouwd als 'Regelbau', type badhuis. Op macroniveau onderdeel van een grootschalige militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945. Op mesoniveau onderdeel van een ijl complex van in brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen en op microniveau van een centraal gelegen ensemble van functionele onderkomens.

Omschrijving

Eenlaags bakstenen BADHUIS op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met grauwe gegolfde gesmoorde holle (Hollandse) pannen belegd en aan weerszijden afgewolfd zadeldak met in het oostelijk dakschild een modern kunststof dakraampje. In de noordelijke kopgevel / hoofdgevel een centrale segmentboogvormige toegangsopening, waarin dubbele opgeklampte houten deuren van diagonaal geplaatste delen. Hierboven op zolderniveau een later aangebrachte rechthoekige zoldertoegang met opgeklampte deur. In de zuidelijke kopgevel een rechthoekige, later aangebrachte vensteropening met vierruits valraam en op zolderniveau een rechthoekig venster met eenruits raam. In beide langszijden een zestal hoog geplaatste rechthoekige vensteropeningen met vierruits ramen, alle twaalf voorzien van aan weerszijden groen geschilderde dubbele opgeklampte houten luiken. Mastgoten en wit geschilderde windveren. In het interieur onder meer halfopen, tot vensterhoogte lichtgeel betegelde douchecabines

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met houten kozijnen, en centraal verwarmingssysteem met gestanste ribbenbuizen als convectors. De douches en bedieningsknoppen ontbreken. Plafond en muurwerk boven de tegels wit gesausd. Plafond / zoldervloer waarschijnlijk ca. 20 cm dik beton.

Waardering

BADHUIS, van algemeen belang als zeldzaam en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 529664

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-2 ligt aan de oostzijde van de oostelijke noord-zuidweg van Klein-Heidekamp, vrijstaand tegen bebost terrein, tussen de gebouwen 1-1 en 1-3, iets ten noordwesten van het eerste. De noklijn van gebouw 1-2 loopt evenwijdig met de weg en met die van gebouw 1-1. In 1940/1941 gebouwd als 'Sonderbau', type ketelhuis met kolenopslag, en op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945. Op mesoniveau onderdeel van een ijl complex van in brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen en op microniveau van een centraal gelegen ensemble van functionele onderkomens. Het ketelhuis functioneerde onder meer als verwarmingscentrale voor Klein-Heidekamp en vervulde zo een pioniersrol in de wijkverwarming in Nederland. Het ketelhuis met kolenopslag bestaat uit twee duidelijk van elkaar te onderscheiden onderdelen: een hoofdvolume en een noordelijk hiervan gelegen lagere L-vormige aanbouw.

Omschrijving

Deels onderkelderd, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk uitgevoerd, merendeels bakstenen KETELHUIS met KOLENOSLAG op een samengestelde plattegrond, bestaande uit een hoofdzakelijk rechthoekig hoofdvolume en een op een L-vormige plattegrond opgetrokken aanbouw.

Het hoofdvolume wordt gedekt door een met overwegend grauwe gegolfde verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd en aan weerszijden afgewolfd zadeldak met enig overstek en met aan de zuidzijde in de nok een bakstenen schoorsteen. Rechts aan de westelijke langsgevel een aanbouw onder verlengd dakschild en uitgebouwd in de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

oostelijke langsgevel een opmerkelijk zwaar uitgevoerde bakstenen schoorsteen met klimijzers. Op de schoorsteen enige moderne uitlaten van rookkanalen. Aan de noordelijke kopgevel de L-vormige aanbouw met aan de gevel aansluitend schilddak. De westelijke langsgevel / hoofdgevel is uitgevoerd met een houten vensterstrook, waarin geschakelde of door een tweetal smalle muurdammen gescheiden vensters, voorzien van ramen met roedenverdeling; in de aanbouw rechts drie kleine vierkante vensters met vierruits ramen en houten luikjes met aan een zijde een in groen en wit geschilderd zandlopermotief. Links naast de uitbouw een bakstenen trap met ijzeren leuning naar kelderniveau met links toegang tot functionele ruimte en rechtuit een afgetimmerde gevelopening, beide onder hanenkam. In oostelijke langsgevel twee getoogde vensters onder rollaag en voorzien van houten luiken met groen en wit zandlopermotief en hiertussen de zware bakstenen schoorsteen. Onder beide vensters ventilatieroosters. Centraal in de zuidelijke kopgevel een getoogde toegangsopening met bakstenen stoep en houten deur, en links en rechts hiervan vergelijkbare vensteropeningen met houten luiken. Onder deze beide vensters lichtkokers naar kelderniveau, voorzien van rollaag. Op zolderverdiepingniveau drie kleine vierkante vensters met vierruits ramen en kleine houten luiken. In noordelijke kopgevel twee toegangsopeningen: links een getoogde opening met dubbele opgeklampte deuren en rechts hiervan een rechthoekige toegangsopening met opgeklampte deur, beide onder rollaag. Hierboven de aankapping van de aanbouw. Mastgoten en wit geschilderde windveren. Het interieur omvat onder meer een grote, vanuit kelderniveau oprijzende functionele ruimte met moderne verwarmingsketels op een voor de bouwtijd kenmerkende tegelvloer; de wanden zijn voorzien van geschilderde lambrisering, terwijl plafond / zoldervloer vermoedelijk is uitgevoerd in beton. Aan de zuidzijde een ijzeren trapconstructie naar begane grondniveau, die aan de noordzijde ontbreekt. In de aanbouw onder verlengd dakschild zijn onder meer voor de bouwtijd kenmerkende paneeldeuren met vierruits licht en geel tegelwerk herkenbaar.

De L-vormige aanbouw aan de noordelijke kopgevel van het hoofdvolume is gebouwd als halfopen kolenopslag en wordt gedekt door een deels met rode en deels met grauwe verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd, aan de noordgevel aansluitend schilddak. De aanbouw bestaat uit een circa anderhalve meter hoge, op de hoeken van steunberen voorziene borstwering, die wordt beëindigd door een rollaag en daarbovenop houten stijlen met korbelen als dragers van de kap, maar aan de westzijde bakstenen kolommen. Tussen borstwering en dakvoet is ongeveer een meter open ruimte. Links in de westgevel een brede en ongeveer anderhalve meter hoge, vooral uit ijzeren buizen geconstrueerde draaideur en rechts een opgeklampte deur met kierende delen. In het met een bakstenen vloer belegde interieur enige circa anderhalve meter hoge, beraapte muurtjes onder een onbeschoten pannendak, dat wordt gedragen door een sporen- en spantenconstructie.

Waardering

KETELHUIS MET KOLENOPSLAG, van algemeen belang als zeldzaam en relatief gaaf, nog in de oorspronkelijke bestemming functionerend onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, technisch-historische, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de betekenis voor de geschiedenis van de wijkverwarming in Nederland, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Bijgebouwen

Monumentnummer*: 529665

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-3 ligt vrijstaand in de zuidoostelijke hoek van de T-kruising van de oostelijke toegangsweg tot Klein-Heidekamp en de oostelijke van de twee noord-zuidwegen op het terrein. Op macroniveau is gebouw 1-3 onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen en op microniveau van een centraal gelegen ensemble van functionele onderkomens. Het werd in 1940/1941 als 'Sonderbau' geplaatst en is in een latere fase, in 1943, uitgebreid. Gebouw 1-3 omvat drie duidelijk te onderscheiden gedeelten, namelijk een oost-west gerichte massa, en haaks hierop twee in hoofdzaak naar het zuiden wijzende vleugels. De oostelijke vleugel bevatte de werkkamer van de commandant van 'Nachtjagdgeschwader 1' en andere commandoruimten, en was het belangrijkste. Een mogelijke achthoekige houten opbouw op dit bouwdeel is niet meer aanwezig.

Omschrijving

Deels onderkelderde en verder grotendeels van kruipruimten voorzien, eenlaags, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk uitgevoerd bakstenen gevechtsleiding- of COMMANDOGEBOUW op in hoofdzaak U-vormige plattegrond, met iets terugliggende en verhoogde plint en gedeeltelijk gedekt door (afgewolfde) zadeldaken, deels door schilddaken, elk belegd met grauwe en in beperkte mate met rode gegolfde verbeterde holle (Hollandse) pannen. Mastgoten rondom.

Het oostelijke noord-zuidgerichte bouwdeel is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en wordt gedekt door een schilddak. In de oostelijke langsgewel, links van het midden een drie traveeën breed risalerend deel onder lager,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aangekapt schild, en aangrenzend een twee treden hoog terras van baksteen en betontegels. De traveeën bevatten getoogde toegangsopeningen en dubbele, verticaal in vieren verdeelde glasdeuren, met aan weerszijden tot halverwege, groen geschilderde plaatstalen luiken. In de oostgevel tevens links twee en rechts acht stuks vensteropeningen onder rollaag en met betonnen calf, bovenin voorzien van met houten roeden verdeelde achtruits valramen en onderin van dubbele houten vierruits draairamen, alle met plaatstalen luiken, enkelzijdig beschilderd in groen en wit zandlopermotief. In kopse zuidgevel vier vergelijkbare vensteropeningen en in de westelijke langsgewel vijf, met rechts daarvan een toegang met twee treden, onder getoogde rollaag en met 16-ruits deur en links vier kleine getoogde vensters met vierruitsverdeling. De kopse noordgevel gaat rechts naadloos over in een iets lager, aangekapt tussenlid, dat de verbinding is met het noordelijke bouwdeel. In gevel met tussenlid rechts een met geblokte getoogde natuursteen omlijste toegangsopening met sluitsteen, waarin dubbele achtruits deuren, en links en rechts hiervan tweemaal twee kleine getoogde vensters onder rollaag en met houten vierruits ramen. Interieur bevat onder meer een gang met in geel met een zwarte bies betegelde vloer, deels voor de bouwtijd kenmerkende deurkozijnen (onder meer met scheve dagkant) en deuren, en - vooral de in gangen - geel betegelde of in geschilderd veegwerk uitgevoerde lambrisering; betonnen vloeren en plafonds. Hiernaast ook verlaagde systeemplafonds. Kelder- en kruipruimte uitgevoerd in beton en mede gestut door een metalen balksysteem. Zolder is een overwegend ongedeelde ruimte met betonnen vloer en met door spanten en sporen gedragen kap.

Het noordelijke bouwdeel is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en wordt gedekt door een zadeldak dat aan de oostzijde is afgewolfd en aan de westzijde is aangekapt aan het dak van het westelijke bouwdeel. Tussenlid naar het oostelijke bouwdeel gaat naadloos over in zuidelijke langsgewel. Beide langsgewels voorzien van deels gepaarde vensteropeningen onder rollaag en met betonnen calf, waarin boven met houten roeden verdeelde achtruits valramen en onder dubbele houten vierruits draairamen, alle met plaatstalen luiken, enkelzijdig beschilderd in groen en wit zandlopermotief. In de kopse oostgevel begane grond rechts vergelijkbaar venster; op zolderverdiepingniveau latere, getoogde toegangsopening onder rollaag, met dubbele achtruits deuren, waarboven een H-profielijzeren hijsbalk; twee kleine vensteropeningen zijn kennelijk dichtgezet. In het interieur onder meer een gang met in geel met zwarte bies betegelde vloer, grotendeels voor de bouwtijd kenmerkende deurkozijnen en deuren, in de gang een in geschilderd veegwerk uitgevoerde lambrisering; betonnen vloeren en plafonds. Onder de vloeren kruipruimten; de zolder is een overwegend ongedeelde ruimte met betonnen vloer onder een door spanten en sporen gedragen kap.

Het westelijke noord-zuidgerichte en tevens hoogste bouwdeel werd in 1943 gebouwd op een hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond en het wordt gedekt door een deels opgetild zadeldak tussen tuitgevels. Aan de westkant een met puntgevel uitgevoerde uitbouw onder een lager, aangekapt en dwars zadeldak en vijf (links hiervan) plus één (rechts) onder zinken schilddakjes gebrachte dakkapellen met dubbele vierruits draairamen. In de ruimte waarvan deze uitbouw deel uitmaakt, de zogenoemde 'Auswertungsraum', was in 1943 de vluchtbegeleiding gevestigd. De kopse noordgevel, die visueel en functioneel als hoofdgevel kan worden getypeerd, is een tuitgevel met geblokte bakstenen pilasters en schouderstukken; centraal hierin een met geblokte en getoogde natuursteen omlijste toegangsopening met verhoogde sluitsteen en links en rechts een klein venster met houten achtruits ramen onder rollaag, voorzien van plaatstalen luiken met diagonaal wit en groen streepmotief. Op zolderverdiepingniveau drie getoogde vensters onder rollaag, met draairamen en op vlieringniveau een klein venster. De kopse zuidgevel heeft een met geblokte natuursteen omlijste toegangsopening onder klein bovenlicht, drie kleine vensters met achtruits ramen onder rollaag en plaatstalen luiken met diagonaal wit en groen streepmotief; op

zolderverdiepingniveau een drietal getoogde vensters en op vlieringniveau een klein venster. De oostgevel is op de begane grond voorzien van vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, bovenin voorzien van met houten roeden verdeelde, achtruits valramen en onder van dubbele houten, vierruits draairamen en plaatstalen luiken, die enkelzijdig zijn beschilderd in groen en wit zandlopermotief; tevens een later gewijzigde toegangsopening, nu onder getoogde rollaag en voorzien van houten, met roeden verdeelde, enkele glasdeur. Onder het opgelichte dakschild een negental getoogde vensteropeningen met draairaam, de rechter met een ijzeren noodtrap en een ijzeren balkon met balustrade. Rechts in het dakschild een strookvormig daklicht. De westgevel op de begane grond links voorzien van vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, bovenin voorzien van met houten roeden verdeelde, achtruits valramen en onderin van dubbele houten, vierruits draairamen en van plaatstalen luiken, beschilderd in groen en wit zandlopermotief. Rechts een bordes en bakstenen trap en daarboven drie kleine vensters met houten achtruits ramen onder rollaag, alle voorzien van plaatstalen luiken met diagonaal wit en groen streepmotief. In de gevel van de uitbouw op souterrainniveau een mogelijk later ingebracht dubbel plaatijzeren luik; op de begane grond een groot getoogd bakstenen kruisvenster met een twee maal acht- en twee maal vierruits houten roedenverdeling en op zolderverdiepingniveau een venster met dubbele vierruits draairamen; zuidelijke zijgevel getoogde toegangsopening met 16-ruiter. Het interieur omvat onder meer een later ten dele in de 'Auswertungsraum' ingebrachte, tamelijk hoge feest- en danszaal. Ter plaatse van de vensters onder het opgetilde dakschild, een voor de bouwtijd kenmerkende bordestrap, deurkozijnen en een aantal deuren en in het rechter deel bij het bordes trappen naar een klein souterrain. Zolder bevat - naast een afgewerkte ongedeelde ruimte met drie getoogde vensters en dakvenstertjes - een zware betonnen constructie boven de 'Auswertungsraum' en verder een door houten spanten en sporen gedragen kap.

Tegenover de meest westelijke gevel een ondiep bakstenen schuurtje onder lessenaarsdak met dubbele ijzeren deuren.

Waardering

In twee bouwfases gerealiseerd COMMANDOGEBOUW, van algemeen belang als zeldzaam en herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529666

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-4 ligt vrijstaand tegen een bosachtige achtergrond aan de westzijde van de oostelijke van de twee noord-zuidwegen op Klein-Heidekamp, tegenover gebouw 1-3. Oorspronkelijk stond ten noorden van gebouw 1-4 een officierenvermaakscenarium - het Kasino - waarvan nog slechts kelders resteren en waarin nu een vleermuisenkolonie huist. Gebouw 1-4 werd in 1940/1941 als 'Regelbau' gebouwd als elektriciteits- en transformatorhuisje en is op macroniveau onderdeel van een grootschalige militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een centraal gelegen ensemble van functionele onderkomens.

Omschrijving

Eenlaags bakstenen ELEKTRICITEITSHUIS / TRANSFORMATORHUIS op vrijwel vierkante plattegrond, met betonnen plint en gedekt door een met grauwe Tuiles du Nord belegd, flauw hellend tentdak. De naar de weg gekeerde hoofdgevel centraal voorzien van een toegangsopening onder rollaag, waarin groen geschilderde plaatijzeren deur met drie gehengen; ter weerszijden hiervan vierkant venster onder rollaag en met bakstenen onderdorpel en hierin ongedeelde ijzeren ramen. Achtergevel vergelijkbaar, maar zonder vensteropeningen. In de zijgevels op verschillende hoogten een drietal kleine vierkante ventilatieopeningen. Mastgoten rondom. Het interieur bevat aan de voorzijde een ondiepe gepleisterde ruimte, waarin zich een relatief moderne elektrische installatie bevindt, met onder meer zekeringkasten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

ELEKTRICITEITSHUIS / TRANSFORMATORHUIS, van algemeen belang als zeldzaam en relatief gaaf en nog in oorspronkelijke functie gebruikt onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur, en uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529667

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-5 c.a. ligt vrijstaand tegen een bosachtige achtergrond aan de westzijde van de huidige Clément van Maasdijklaan aan de noord(west)kant van het muur- en hekwerk in de oostelijke toegangsweg tot Klein-Heidekamp. Gebouw 1-5 c.a. is een in 1940/1941 als 'Sonderbau' tot stand gekomen poortwachtershuis met garage en muur- en hekwerk en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945 en op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen.

Omschrijving

Eenlaags, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk uitgevoerd bakstenen POORTWACHERSHUIS op rechthoekige plattegrond, gedekt door een met riet belegd schilddak met daknok evenwijdig aan de Clément van Maasdijklaan. Centraal in de met grauwe nokvorsten belegde nok een bakstenen schoorsteen met schoorsteenplaat en in het oostelijke dakschild twee halfronde, onder halfcirkelvormige dwarskapjes geplaatste dakvensters met dubbele houten draairamen aan een centrale spil en met nokvorsten als onderdorpels. Op de hoek van de zuidelijke kopgevel / hoofdgevel en de linkergevel een van twee treden voorzien portiek, met in beide gevels een half rond gesloten toegang onder dubbele rollaag, gescheiden door een vierkante hoekkolom. Portiek met bakstenen kruisgewelf, getoogde toegangsopening onder hanenkam, waarin lattendeur met drie boven elkaar geplaatste raampjes en rechts een klein getoogd venster onder hanenkam en met bakstenen dorpel, waarin een houten, met roeden in vieren gedeeld raam. Rechts in de zuidelijke kopgevel een onder rollaag en betonnen latei geplaatste en van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bakstenen onderdorpels voorziene, relatief brede rechthoekige vensterstrook met vier geschakelde houten vierruits ramen. In de linker of westelijke langsgevel verder twee relatief kleine getoogde vensters onder rollaag, voorzien van vierruits draairamen en van in groen en wit diagonaal streepmotief geschilderde luiken. De noordelijke kopgevel van links naar rechts voorzien van een ongedeelde rechthoekig venster, getoogde toegang met vernieuwde getoogde deur en een getoogd venster met dubbele vierruits draairamen. Als tijdelijke voorziening een overkapping naar de garage. De oostelijke langsgevel heeft links een met een smalle muurdam op de vensterstrook aansluitend venster onder rollaag en betonnen latei en rechts een vergelijkbare, drie vierruits draairamen brede vensterstrook.

Waardering

POORTWACHTERSHUIS, deeluitmakend van een ensemble van poortwachtershuis, garage / stalling en muurwerk, van algemeen belang als goed herkenbaar en zeldzaam onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege hun: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische, situationele en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage - en met name de uiterst zeldzaam toegepaste rietdekking, uit de specifieke ligging aan de toegangsweg en met ruim uitzicht, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen. Omschrijving

Bij gebouw 1-5 en ter weerszijden van de oostelijke toegang tot het terrein van Klein-Heidekamp uit twee afzonderlijke delen bestaand, enige tientallen meters lengte omvattend en circa twee meter hoog bakstenen MUURWERK. Tegenover wachthuis een vierkante hekpijler met dekplaat waarop een later aangebrachte, vierhoekige lantaarn op smeedijzeren voet, en aansluitend naar het zuiden een licht gebogen muur onder dekplaat. Het blijkens enige duimen ooit aanwezige draaihek ontbreekt thans. Een dergelijke, maar wat kortere gebogen muur bevindt zich ook aan de noordzijde van de toegang.

Waardering

MUURWERK, deeluitmakend van een ensemble van poortwachtershuis, garage / stalling en muurwerk, van algemeen belang als goed herkenbaar en zeldzaam onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege hun: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische, situationele en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage - en met name de uiterst zeldzaam toegepaste rietdekking, uit de specifieke ligging aan de toegangsweg en met ruim uitzicht, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529668

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-5 (A4) een eenlaagse bakstenen GARAGE / STALLING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met riet belegd schilddak. Noordelijke kopse hoofdgevel voorzien van toegangsopening met dubbele houten deuren met kleine raampjes; de zuidelijke kopgevel voorzien van een getoogde toegangsopening met deur waarvan bovenste helft in vierruitsverdeling. Westelijke gevel met rechts een getoogd venster met vierruitsraam en in groen en wit diagonaal streepmotief geschilderde luiken; oostelijke gevel met centraal een vierkant venster met ongedeelde raam. De garage is door middel van een tijdelijke voorziening verbonden met het hoofdhuis. Het interieur is volledig gewijzigd.

Waardering

GARAGE / STALLING, deelluitmakend van een ensemble van poortwachtershuis, garage / stalling en muurwerk, van algemeen belang als goed herkenbaar en zeldzaam onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege hun: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische, situationele en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage - en met name de uiterst zeldzaam toegepaste rietdekking, uit de specifieke ligging aan de toegangsweg en met ruim uitzicht, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529669

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-6 c.a. ligt vrijstaand tegen een bosachtige achtergrond aan het noordelijke uiteinde van het weggetje met ovale keerplaats, dat begint bij het poortwachtershuis van Klein-Heidekamp. Gebouw 1-6 c.a. is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen officierswoning met schuur en garage en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepede woningen en annexe gebouwen. Het pand was het persoonlijk onderkomen van de eerste kampcommandant.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen OFFICIERSWONING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met deels rode, deels grauwe gegolfde opnieuw verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak tussen puntgevels, met in het rechter dakschild de vensterstrook van een houten dakkapel en in het linker een bakstenen schoorsteen. In de kopse hoofdgevel rechts een toegangsopening onder hanenkam, met stoep van twee treden, een houten lattendeur met raampje en in vieren gedeeld bovenlicht; links twee vensters onder hanenkam, met betonnen kalf, waarin boven met roeden verdeelde achtruits valramen en onder naar binnen openende dubbele met roeden verdeelde vierruits draairamen; onder het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in groen en wit geschilderd zandlopermotief; op zolderverdiepingniveau twee kleine rechthoekige vensters. In kopse achtergevel een drietal vensters onder hanenkam, met betonnen kalf,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

waarin boven met roeden verdeelde achtruits valramen en onder naar binnen openende dubbele met roeden verdeelde vierruits draairamen; onder het kalf plaatstalen luiken met in groen en wit geschilderd zandlopermotief; op zolderverdiepingniveau een getoogd venster onder rollaag, met bakstenen onderdorpel en dubbele naar buiten openende met roeden verdeelde zesruits ramen. Rechter langsgewel met rechts toegangsopening, waarin door roeden fijn verdeelde glasdeur en centraal een vensteropening met betonnen kalf, waarin boven een met roeden verdeeld achtruits valraam en onder twee naar binnen openende dubbele met roeden verdeelde vierruits draairamen; onder het kalf plaatstalen luiken voorzien van een in groen en wit geschilderd zandlopermotief. Linker langsgewel uitzicht gevend op een met bakstenen muurtje omgeven terras en links voorzien van toegangsopening met later ingebrachte dubbele openslaande deuren en voorzien van houten luiken en rechts hiervan twee vergelijkbare vensteropeningen. Mastgoten; witte, trespa windveren.

Waardering

OFFICIERSWONING, deelsluitmakend van een ensemble van officierswoning en annexe schuur en garage / stalling aan het uiteinde van cul de sac, van algemeen belang als goed herkenbaar, zeldzaam en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, situationele, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de ietwat afgezonderde, maar uitzicht biedende locatie, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 529670

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-6 (A15), dwars op het huis geplaatste, bakstenen SCHUUR op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met grauwe gegolfde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak tussen twee met rollaag gedekte tuitgevels, waarin versnijdingen. De schuur heeft een toegangsopening met houten deur onder rollaag in de naar het huis gekeerde kopse zijde en een blind uitgevoerde tweede kopse zijde met een laag bakstenen aanbouwtje. Beide langsegevels voorzien van een venster met een in vieren verdeeld raam.

Waardering

SCHUUR, deelsluitmakend van een ensemble van officierswoning en annexe schuur en garage / stalling aan het uiteinde van cul de sac, van algemeen belang als goed herkenbaar, zeldzaam en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, situationele, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de ietwat afgezonderde, maar uitzicht biedende locatie, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529671

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-6 (B1), schuin tegenover het huis, geplaatste bakstenen GARAGE / STALLING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gegolfde grauwe holle (Hollandse) pannen belegd steil zadeldak tussen puntgevels. De naar het hoofdhuis gekeerde kopse hoofdgevel met een getoogde toegangsopening onder hanenkam, waarin brede diagonaal beplankte inrijdeuren. Beide langsgevels voorzien van een drietal kleine getoogde vensters onder hanenkam en met bakstenen onderdorpels. Achterste kopgevel grotendeels aan het zicht onttrokken door houten aanbouwsel; kleine lichtspleet in geveltop. Wit geschilderde windveren, klossen en enig overstek.

Waardering

GARAGE / STALLING, deelluitmakend van een ensemble van officierswoning en annexe schuur en garage / stalling aan het uiteinde van cul de sac, van algemeen belang als goed herkenbaar, zeldzaam en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, situationele, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de ietwat afgezonderde, maar uitzicht biedende locatie, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529672

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-7 c.a. ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, globaal tussen de nummers 1-6, 1-9 en 1-12, aan een gebogen en geknikt weggetje dat een verbinding is tussen de oostelijke toegangsweg en de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. Gebouw 1-7 c.a. is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen officierswoning met schuur en garage en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde woningen en annexe gebouwen.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen OFFICIERSWONING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met grauwe gegolfde opnieuw verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak tussen puntgevels, met in het linker dakschild een houten dakkapel en in het rechter twee relatief recente steekraampjes en daarboven een bakstenen schoorsteen. In de noordelijke kopse hoofdgevel links een toegangsopening onder hanenkam, met stoep van twee treden en een houten deur met drie boven elkaar geplaatste raampjes en gedeeld bovenlicht; rechts twee vensteropeningen onder hanenkam, met betonnen kalf, waarin boven met roeden verdeelde vierruits valramen en onder naar binnen openende dubbele met roeden verdeelde tweerruits draairamen; onder het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in groen en wit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geschilderd zandlopermotief; op zolderverdiepingniveau twee kleine rechthoekige vensters. Kopse zuidgevel spiegelbeeldig vergelijkbaar uitgevoerd, maar met halve glasdeur. Rechter langgevel met twee vensters met betonnen kalf, waarin boven met roeden verdeelde vierruits valramen en onder naar binnen openende dubbele met roede verdeelde tweeruits draairamen; onder het kalf plaatstalen luiken met in groen en wit geschilderd zandlopermotief. Linker langgevel met centraal een vergelijkbaar venster en links een klein rechthoekig venster onder hanenkam, met door roeden in vieren verdeeld valraam. Mastgoten, witte trespa windveren. Het interieur bevat - buiten de enigszins gemoderniseerde inrichting - op de begane grond een in hoofdzaak op de bouwtijd teruggaande plattegrond met onder meer twee kamers, die van elkaar zijn gescheiden door een halfcirkelvormig gesloten boog met rollaag, een vestibule, een gang, een kelderkast en een keuken - met in de meeste ruimten enige verschillende uitvoeringen van voor de bouwtijd kenmerkende typen deurkozijnen en paneeldeuren, met al dan niet door roeden verdeelde beglazing. De voor de bouwtijd kenmerkende trap naar de zolderverdieping is ontdaan van balustrade; verscheidene ruimten op zolderverdieping met vergelijkbare kozijnen en deuren. Betonnen plafond / zoldervloer.

Waardering

OFFICIERSWONING, deeluitmakend van een ensemble van officierswoning, schuur en garage / stalling, van algemeen belang als goed herkenbaar en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 529673

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-7 (A5) aan linkerzijde evenwijdig met het huis geplaatste bakstenen SCHUUR op rechthoekige plattegrond, gedekt door een met gegolfde opnieuw verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak tussen puntgevels. De schuur heeft een toegangsopening met moderne houten deur onder rollaag in de naar het zuiden gekeerde kopse zijde en een blind uitgevoerde tweede kopse zijde. Rechter langsgewel voorzien van een venster met een in vieren verdeeld raam. Tresa windveren.

Waardering

SCHUUR, deelsluitmakend van een ensemble van officierswoning, schuur en garage / stalling, van algemeen belang als goed herkenbaar en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529674

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-7 (B2) schuin tegenover het huis, een aan de andere zijde van de weg geplaatste bakstenen GARAGE / STALLING op rechthoekige plattegrond, die wordt gedekt door een met gegolfde grauwe pannen belegd steil zadeldak tussen puntgevels. De naar het huis gekeerde kopse hoofdgevel met een getoogde toegangsopening onder hanenkam, waarin brede diagonaal beplankte inrijdeuren; lichtspleet in geveltop. Beide langsgevels voorzien van een drietal kleine getoogde vensters onder hanenkam en bakstenen onderdorpels. Achterste kopgevel grotendeels aan het zicht onttrokken door houten aanbouwsel; lichtspleet in geveltop. Wit geschilderde windveren en enig overstek.

Waardering

GARAGE / STALLING, deelluitmakend van een ensemble van officierswoning, schuur en garage / stalling, van algemeen belang als goed herkenbaar en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529675

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-9 c.a. ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, globaal tussen de nummers 1-3 en 1-7, schuin tegenover de nummers 1-10 en 1-12, met de daknok evenwijdig aan het gebogen en geknikte weggetje dat een verbinding is tussen de oostelijke toegangsweg en de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. Gebouw 1-9 c.a. is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen officierswoning met schuur en op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde woningen en annexe gebouwen.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen OFFICIERSWONING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met grauwe Tuiles du Nord belegd, vrij steil en onderin sterk uitgezwenkt schilddak, met in drie dakschilden een relatief kleine houten dakkapel met achteroverhellend zinken fronton, terwijl het vierde, naar de weg gekeerde dakschild wordt doorbroken door een bakstenen schoorsteen. De naar de weg gekeerde westelijke langsgevel en hoofdgevel is voorzien van twee vensters met betonnen kalf, waarin boven met roeden verdeelde achtruits valramen en onder naar binnen openende dubbele met roeden verdeelde vierruits draairamen, onder het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in groen en wit geschilderd zandlopermotief. De oostelijke langsgevel en de kopse noordgevel met vergelijkbare vensteropeningen;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

links in de noordgevel toegangsopening met bovenlicht. In de kopse zuidgevel centraal een vergelijkbaar venster, met ter weerszijden een toegang met stoep van twee treden - de linker onder getoogde rollaag en met roeden verdeelde glasdeur, de rechter met vierruits bovenlicht en vernieuwde, met roeden verdeelde driekwart glasdeur. Mastgoten rondom.

Waardering

OFFICIERSWONING, deelsluitmakend van een ensemble van officierswoning en bijbehorende schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage - hier met nadruk in de vorm van een villa-achtig bouwwerk, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 529676

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-9 (A6), achter het huis, een evenwijdig met de oostelijke langsgevel geplaatste bakstenen SCHUUR op rechthoekige plattegrond, gedekt door een met pannen belegd zadeldak tussen puntgevels. De schuur heeft een toegangsopening met moderne glasdeur onder rollaag in de naar het zuiden gekeerde kopse zijde. Rechter langsgevel voorzien van een venster met een in vieren verdeeld raam.

Waardering

SCHUUR, deelmakend van een ensemble van officierswoning en bijbehorende schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage - hier met nadruk in de vorm van een villa-achtig bouwwerk, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529677

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-10 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, globaal tussen de nummers 1-3, 1-9 en 1-11, schuin tegenover 1-3 en 1-9, aan de westzijde van en aan het begin van het gebogen en geknikte weggetje dat een verbinding is tussen de oostelijke toegangsweg en de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok ligt schuin ten opzichte van alle belendende wegen. Gebouw 1-10 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen, grote legeringsbarak en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen, en hierin op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde panden.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen LEGERINGSBARAK, op vrij lange rechthoekige plattegrond en gedekt door een aan twee zijden afgewolfd en onderin iets uitgezwenkt, met gegolfde grauwe betonnen pannen belegd zadeldak. Dakschilden ter weerszijden deels opgelicht ten behoeve van drie later ingebrachte brede dakkapellen. De oostelijke langsgevel / hoofdgevel met twee groepen van drie vensteropeningen met betonnen kalf en voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder en vierruits valramen boven, alle met onder het kalf plaatstalen luiken met in rood en wit geschilderd zandlopermotief; westelijke langsgevel met drie groepen van twee vergelijkbare vensteropeningen en links een later ingebracht rechthoekig venster. Noordelijke kopgevel met rechts twee vergelijkbare vensters

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onder rollaag en links een toegangsopening onder een rollaag en voorzien van vierruits bovenlicht. Op zolderverdiepingniveau een venster met dubbel draairaam. De zuidelijke kopgevel links en rechts vergelijkbare vensters en centraal een toegangsopening met moderne deur. Op zolderverdiepingniveau een klein venster met vierruits raam; rechts hiervan een via een later aangebrachte ijzeren trap bereikbare, door wijziging van een venster ontstane toegangsopening met moderne deur; alle onder rollaag. Mastgoten. Interieur ten dele gemoderniseerd.

Waardering

LEGERINGSBARAK, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Legeringsgebouw

Monumentnummer*: 529678

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-11 ligt vrijstaand tegen een bosachtige achtergrond, globaal tussen nummer 1-10, 1-12 en 1-17, aan de oostzijde van de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen en ongeveer tegenover de T-kruising van de noordelijke verbindingsweg tussen de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. Gebouw 1-11 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen militair gebouw en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde panden.

Omschrijving

Eenlaags, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen LEGERINGSBARAK, op hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond en gedekt door een aan twee zijden afgewolfd en onderin iets uitgezwenkt, met gegolfde grauwe pannen belegd zadeldak; centraal in de ongeveer haaks op de verbindingsweg staande nok één, en in het westelijke dakschild twee bakstenen schoorstenen. Aan de westelijke langshevel / hoofdgevel links een uitbouw onder aangekapt lessenaarsdak met twee vensters met dubbele tweeruits draairamen, voorzien van groene houten luiken. Westelijke langshevel rechts twee vensteropeningen met betonnen kalf, waarin met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder en vierruits valramen boven, en onder het kalf met plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief; oostelijke langshevel met vier vergelijkbare vensteropeningen. Noordelijke kopgevel met links twee vergelijkbare vensters onder hanenkam en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rechts een toegangsopening onder een hanenkam, met stoep met twee treden en voorzien van vierruits bovenlicht; moderne deur. Op zolderverdiepingniveau twee kleine vensters met vierruits draairaam. Zuidelijke kopgevel vergelijkbaar. Mastgoten. Het interieur is gedeeltelijk gemoderniseerd - onder meer met verlaagde plafonds - en het bevat in het noordelijk deel een kapsalon. Hiernaast enige voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen, zoals deurkozijnen, deuren, trap en geschilderde lambrisering.

Waardering

LEGERINGSBARAK, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Legeringsgebouw

Monumentnummer*: 529679

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-12 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, schuin tegenover de nummers 1-7 en 1-9, westelijk van het noord-zuiddeel van het gebogen en geknikte weggetje dat een verbinding is tussen de oostelijke toegangsweg en de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. Gebouw 1-12 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen officierswoning en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde woningen en annexe gebouwen.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen OFFICIERSWONING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met grauwe gegolfde betonnen pannen belegd en onderin iets uitgezwenkt schilddak, met in het linker dakschild een tweetal relatief kleine, deels in trespa uitgevoerde dakkapellen onder lessenaarsdak, in de beide kopse dakschilden elk twee naast elkaar geplaatste moderne dakramen en in de nok achterin een bakstenen schoorsteen. De naar de weg gekeerde oostelijke kopse hoofdgevel is voorzien van twee vensters met betonnen kalf, waarin boven met roeden verdeelde vierruits valramen en onder naar binnen openende dubbele tweeruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in rood en wit geschilderd zandlopermotief; en rechts hiervan een toegangsoening met vernieuwde deur onder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vierruits raam. De oostelijke langsgevel en de kopse noordgevel beide met drie vergelijkbare vensteropeningen, waarvan echter de linker in de langsgevel semi-permanent is dichtgezet. In de westelijke langsgevel links een toegangsopening met stoep van twee treden, onder getoogde rollaag en voorzien van een vernieuwde glasdeur; rechts hiervan twee vergelijkbare vensteropeningen, waarvan de rechter zonder luiken en tussen deze beide een vermoedelijk later gemaakte, maar thans semi-permanent dichtgezette toegangsopening. Mastgoten rondom. Het interieur is gedeeltelijk gemoderniseerd - onder meer door middel van verlaagde plafonds, vernieuwde deuren, (tijdelijke) aanpassing van ruimten en door de inrichting van de verdieping. Bevat een voor de bouwtijd kenmerkende trap en een gemetselde schouw.

Waardering

OFFICIERSWONING, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 529680

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-13 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, globaal tussen de nummers 1-7 en 1-14, aan de zuidzijde van het oost-west verlopend deel van het gebogen en geknikte weggetje dat een verbinding is tussen de oostelijke toegangsweg en de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok staat haaks op de weg. Gebouw 1-13 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen middelgrote legeringsbarak en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ij complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde panden.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen LEGERINGSBARAK op hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond, gedekt door een aan twee zijden afgewolfd, met gegolfde pannen belegd zadeldak, met centraal in de nok één, en hoog in het oostelijk dakschild twee bakstenen schoorstenen. Aan de oostelijke langsgevel rechts een aanbouw onder verlengd dakschild. De naar de weg gekeerde noordelijke kopse hoofdgevel heeft links een toegangsoening onder hanenkam, met houten deur en in vieren verdeeld bovenlicht, en rechts twee vensteropeningen onder hanenkam en met betonnen kalf, waarin boven vierruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende tweeruits draairamen, beide beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in groen en wit geschilderd zandlopermotief. Op zolderverdiepingniveau twee

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vierruits draairamen. Westelijke langsgevel met vier vensteropeningen met betonnen kalf, waarin boven vierruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende tweeruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. In de oostelijke langsgevel links twee vergelijkbare vensters en rechts hiervan de aanbouw, waarin twee kleinere vensters met dubbele naar binnen openende tweeruits draairamen en groen geschilderde houten luiken. Kopse zuidgevel met links en rechts vensteropeningen onder hanenkam, met betonnen kalf, waarin met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven en met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief; centraal hiertussen een toegangsopening met twee treden en vernieuwde deur, en op zolderverdiepingniveau twee kleinere rechthoekige vensters met vierruits ramen. Wit geschilderde windveren; mastgoten. Het interieur vertoont sporen van beperkte modernisering, onder meer door nieuwe deuren.

Waardering

LEGERINGSBARAK, van algemeen belang als goed herkenbaar en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Legeringsgebouw

Monumentnummer*: 529681

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-14 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, tussen nummer 1-13 en 1-15, aan de zuidzijde van het oost-westdeel van het gebogen en geknikte weggetje dat een verbinding is tussen de oostelijke toegangsweg en de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok staat haaks op de weg. Gebouw 1-14 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen middelgrote legeringsbarak en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde panden.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen LEGERINGSBARAK op hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond, gedekt door een aan twee zijden afgewolfd, met deels grauwe en deels rode gegolfde verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak, met centraal in de nok één, en hoog in het oostelijk dakschild twee bakstenen schoorstenen. Aan de oostelijke langsegevel rechts een aanbouw onder verlengd dakschild. De naar de weg gekeerde noordelijke kopse hoofdgevel heeft links een toegangsopening onder hanenkam, met vernieuwde houten deur en in vieren verdeeld bovenlicht en rechts twee vensteropeningen onder hanenkam en met betonnen kalf, waarin boven vierruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende tweeruits draairamen, beide beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in groen en wit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geschilderd zandlopermotief. Op zolderverdiepingniveau twee vierruits draairamen. Westelijke langsgevel met vier vensteropeningen met betonnen kalf, waarin boven vierruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende tweeruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. Oostelijke langsgevel links twee vergelijkbare vensters en rechts hiervan de aanbouw, waarin twee kleinere vensters met dubbele naar binnen openende tweeruits draairamen en groen geschilderde houten luiken. Kopse zuidgevel met links en rechts vensteropeningen onder hanenkam, met betonnen kalf en voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven en onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief; centraal hiertussen een toegangsopening met twee treden en plaatstalen deur en op zolderverdiepingniveau twee kleinere rechthoekige vensters met vierruits ramen. Wit geschilderde windveren; mastgoten. Interieur op de begane grond vermoedelijk deels gemoderniseerd, onder meer door nieuwe deuren. Voor de bouwtijd kenmerkende trap.

Waardering

LEGERINGSBARAK, van algemeen belang als goed herkenbaar en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Legeringsgebouw

Monumentnummer*: 529682

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-15 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, globaal tussen nummer 1-14 en 1-19, in de zuidwestelijke oksel van de knik in de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen, ter hoogte van de samenkomst hiervan met het geknikte weggetje naar de oostelijke toegangsweg en op Klein-Heidekamp. De daknok staat haaks op de globaal noord-zuid lopende weg en schuin op het geknikte deel hiervan. Gebouw 1-15 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen officierswoning en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde panden.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen OFFICIERSWONING op hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond, gedekt door een met grauwe gegolfde betonnen pannen belegd en onderin iets uitgezwenkt schilddak, met in beide langsschilden een dakkapel; in de kopse schilden één (voor), respectievelijk twee (achter) plastic steekraampjes en in het noordelijke langsschild een bakstenen schoorsteen. In de naar de weg gekeerde noordoostelijke kopse hoofdgevel rechts een toegangsopening met twee treden, twee loze ijzeren duimen en een vernieuwde houten deur onder een in vieren verdeeld bovenlicht en links hiervan twee vensteropeningen met betonnen kalf, waarin boven vierruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende tweeruits draairamen, beide beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in groen en wit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geschilderd zandlopermotief. Rechter langsgevel met drie vergelijkbare vensteropeningen. In de linker langsgevel twee vergelijkbare vensters (rechts zonder luiken) en daartussen een later ingebrachte toegangsopening. In de zuidwestelijke kopgevel rechts een vergelijkbaar venster, links een in oorsprong vergelijkbaar, maar later naar beneden verlengd venster (luiken zijn uitgenomen, maar nog ter plaatse aanwezig) en tussen beide een toegangsopening met vernieuwde glasdeur. Mastgoten rondom. Het interieur is grotendeels gemoderniseerd. De huidige bestemming is die van woonhuis.

Waardering

OFFICIERSWONING, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529683

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-17 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, schuin tegenover nummer 1-11 en ten noordoosten van nummer 1-18, aan de westzijde van de oostelijke van de twee globaal noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok staat haaks op de weg. Gebouw 1-17 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen legeringsbarak en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepede panden.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen LEGERINGSBARAK op hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond, gedekt door een aan twee zijden afgewolfd, met overwegend grauwe gegolfde verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak, met centraal in de nok één en in het noordelijk langsschild twee bakstenen schoorstenen. Aan de noordelijke langsegevel links een aanbouw onder verlengd dakschild. De oostelijke kopse hoofdgevel heeft rechts een toegangsopening onder hanenkam met twee treden, houten deur en in vieren verdeeld bovenlicht en links twee vensteropeningen onder hanenkam en met betonnen kalf, waarin boven vierruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende tweeruits draairamen, beide beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. Op zolderverdiepingniveau twee vierruits draairamen. Zuidelijke langsegevel vier vensteropeningen met betonnen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

kalf, waarin boven vierruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende tweeruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. Noordelijke langsgewel met rechts twee vergelijkbare vensters en links hiervan de aanbouw met twee kleinere vensters met vierruits valramen. Kopsse westgevel met links en rechts vensteropeningen onder hanenkam, met betonnen kalf en voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder en vierruits valramen boven, en met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief; hiertussen een toegangsopening onder rollaag, met twee treden en voorzien van een plaatstalen deur; op zolderverdiepingniveau twee kleinere rechthoekige vensters. Wit geschilderde windveren; mastgoten.

Waardering

LEGERINGSBARAK, van algemeen belang als goed herkenbaar en vermoedelijk relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Legeringsgebouw

Monumentnummer*: 529684

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-18 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, ten zuidwesten van nummer 1-17, aan de noordzijde van de gebogen en door bajonetaansluitingen van oost naar west lopende verbindingsweg, ongeveer halverwege de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok staat haaks op de weg. Gebouw 1-18 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen legeringsbarak en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde panden. Het pand heeft thans een functie als woning.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen LEGERINGSBARAK, op hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond, gedekt door een aan twee zijden afgewolfd, met gemengde gegolfde pannen belegd zadeldak, met bakstenen schoorstenen centraal in de nok alsmede in het westelijk dakschild. Aan de westelijke langsgewel rechts een aanbouw met puntgevel onder aangekapt lager zadeldak. In zuidelijke kopse hoofdgevel links een toegangsopening onder hanenkam, met houten deur en in vieren verdeeld bovenlicht en rechts twee vensteropeningen onder hanenkam en met betonnen kalf, waarin boven vierruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende tweeruits draairamen, beide beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. Op zolderverdiepingniveau drie vierruits

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

draairamen. In de oostelijke langsgevel vier vensteropeningen met betonnen kalf, waarin boven vierruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende tweerruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. In westelijke langsgevel links twee vergelijkbare vensters en rechts hiervan de aanbouw met getoogd venster, waarin door roeden verdeeld achtruits valraam. Kopsgevel met links en rechts vensteropeningen onder hanenkam, met betonnen kalf en voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweerruits draairamen onder, en vierruits valramen boven en met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief; hiertussen één, en op zolderverdiepingniveau drie kleinere rechthoekige vensters met door roeden verdeelde ramen. Wit geschilderde windveren; mastgoten. Het interieur bevat een groot aantal voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, waaronder een houten trap, met gele tegels bezette wanden en vloeren, kozijnen en paneeldeuren, ten dele met door roeden verdeelde oude beglazing, een bad- en toiletruimte en CV-radiatoren. Plafond / zoldervloer in beton. De zolder is grote onverdeelde ruimte zonder borstwering, waarin een solitaire en een tweetal convergerende gepleisterde bakstenen rookkanalen. De later met Eternietplaten beschoten kap wordt gedragen door spanten en sporen.

Waardering

LEGERINGSBARAK, van algemeen belang als goed herkenbaar en opmerkelijk gaaf bewaard onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit een flink aantal voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Legeringsgebouw

Monumentnummer*: 529685

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-19a/b c.a. ligt vrijstaand in een plantsoenachtige tuin, tegen een bosachtige achtergrond, globaal tussen de nummers 1-15 en 1-20, schuin tegenover 1-20, in het zuidoostelijke kwadrant van het oostwaarts geknikte noordelijk uiteinde van de westelijke van de beide noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok loopt noord-zuid. Gebouw 1-19a/b c.a. is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen dubbele officierswoning met schuur en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen en op microniveau van een tweetal iets afzijdig gebouwde panden.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen dubbele OFFICIERSWONING, op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gegolfde betonnen pannen belegd zadeldak tussen puntgevels, met schoorsteen in de daknok en met in beide dakschilden twee dakkapellen met achteroverhellend zinken fronton. In de lengte gespiegeld exterieur met in de westelijke langsgewel / hoofdgevel twee maal twee vensteropeningen met betonnen kalf en voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder en vierruits valramen boven, alle met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief; in de oostelijke langsgewel / achtergevel twee maal twee vergelijkbare vensteropeningen, met asymmetrisch daartussen twee toegangsoeningen met vernieuwde tuindeuren onder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verdeeld bovenlicht. Noordelijke kopse zijgevel met links en rechts twee vergelijkbare vensters onder hanenkam en centraal een toegangsopening met twee treden en hanenkam en voorzien van verdeeld bovenlicht en lattendeur, waarin drie boven elkaar geplaatste raampjes. Links van de deur een kleiner venster met verdeeld raam. Op zolderverdiepingniveau drie vensters met naar binnen bewegende vierruits draairamen. De zuidelijke kopse zijgevel spiegelbeeldig uitgevoerd. Interieur ten dele gemoderniseerd en gewijzigd.

Waardering

OFFICIERSWONING, deelluitmakend van een ensemble van dubbele officierswoning met schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529686

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-19 (A8), aan de oostzijde van de woning, door een muurtje ermee verbonden, een op rechthoekige plattegrond gebouwde, dubbel uitgevoerde bakstenen SCHUUR onder met gemengde, gegolfde pannen gedekt zadeldak tussen puntgevels. In de naar de woning gekeerde westelijke langsegevel aan weerszijden van het muurtje een toegangsopening en in beide kopse gevels een vrijwel vierkant venster onder rollaag, met bakstenen onderdorpel en een vast houten raam; het noordelijke raam met roeden in vieren verdeeld. Oostelijke gevel blind. Het metselwerk van de schuur is extern integraal gebroken wit gesausd. Wit geschilderde windveren.

Waardering

SCHUUR, deeltmakend van een ensemble van dubbele officierswoning met schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529687

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-20 c.a. ligt vrijstaand met tuin, tegen een bosachtige achtergrond, noordwestelijk van en schuin tegenover nummer 1-19a/b, in het westelijk verlengde van het oostwaarts geknikte noordelijk uiteinde van de westelijke van de beide noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok is ongeveer oost-west gericht en staat haaks op het noord-zuid lopende deel van de westelijke hoofdas. Gebouw 1-20 c.a. is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen legeringsgebouw en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen en op microniveau van een tweetal iets afzijdig gebouwde panden.

Omschrijving

Eenlaags, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerd bakstenen LEGERINGSGEBOUW op hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gemengde gegolfde opnieuw verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd en onderin iets uitgezwenkt zadeldak tussen puntgevels, met achterin een schoorsteen in de daknok en een tweede schoorsteen ongeveer halverwege het zuidelijk langsschild. Westelijke kopgevel voorzien van onder eigen zadeldak gebrachte, in een iets latere bouwperiode tot stand gekomen lagere aanbouw. Tevens sporen van vrij ingrijpende verbouwing in de zuidelijke langsgewel, waar het vermoedelijk oorspronkelijk enkele venster is vervangen door een tweetal vergelijkbare exemplaren. Pannendek vertoont kleur- en materiaalsporen van verbouwing. In de kopse oostgevel / hoofdgevel rechts twee vensteropeningen onder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hanenkam, met betonnen kalf en voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven, beide met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief, en links hiervan een toegangsopening met verdeeld bovenlicht en vernieuwde houten deur, drie treden en een later aangebrachte grotendeels houten luifel. Op zolderverdiepingniveau een tweetal kleinere vensters met vierruits draairamen. Noordelijke of rechter langsgewel met drie maal twee vensteropeningen, met betonnen kalf en voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven, alle met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. Zuidelijke langsgewel met twee maal drie vergelijkbare vensteropeningen, met hiertussen een toegangsopening onder segmentboog met grijze kunststenen aanzet- en sluitstenen en met roeden verdeelde dubbele tuindeuren, deze laatste uitzicht gevend op een drie treden hoog half rond bakstenen bordes. Rechts van dit alles een later binnen een rollaag aangebracht rond venster met kruislings in vieren verdeeld houten raam en links ervan de twee gewijzigde vensters, beide zonder luiken en ontdaan van de duimen. Links van deze beide vensters tevens duidelijke bouwsporen van de aanbouw, alwaar geen gevelopeningen. Westelijke kopgevel met links in hoofdvolume en in de aanbouw een vensteropening met betonnen kalf en met door roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder en vierruits valramen boven; beide met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. In de kopgevel van de aanbouw tevens souterrainlicht. Op zolderverdiepingniveau in de westelijke kopgevel van het hoofdvolume links van het midden een kleiner venster met vierruits raam. De noordgevel van de aanbouw bevat een toegangsopening met vierruits bovenlicht en vier treden, waarin een ruitgewijze beplankte deur en dito ruitje. Wit geschilderde windveren en mastgoten. Interieur ten dele gemoderniseerd en gewijzigd, onder meer door uitbraak tussenmuur, Eterniet als dakbeschot en deels verlaagde plafonds. Drie van de kennelijk oorspronkelijk vijf - al dan niet gecombineerde - rookkanalen / schoorstenen zijn op zolder bij het beschot afgetopt. Op zolder bouwsporen van een ten behoeve van de constructie van de aanbouw dichtgezet venster. Tevens voor bouwtijd kenmerkende onderdelen, zoals deur- en raamkozijnen, paneeldeuren, tochtdeuren, vaste kasten, kaspanten en -sporen. Onder aanbouw een kleine, half onder de grond gelegen kelder, terwijl het grootste gedeelte van het pand is voorzien van een ongeveer 1,5 m hoge kruipruimte.

Waardering

LEGERINGSGEBOUW, deelmakend van een ensemble van legeringsgebouw met annexe garage / stalling, van algemeen belang als goed herkenbaar en ondanks een tussentijdse - mogelijk kort na oplevering uitgevoerde - wijziging relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Legeringsgebouw

Monumentnummer*: 529688

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-20 (B4), ten noordoosten gelegen, bakstenen GARAGE / STALLING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gegolfde grauwe pannen belegd, steil zadeldak tussen puntgevels. De daknok haaks op die van het hoofdhuis. De naar het zuiden gekeerde kopse hoofdgevel heeft een getoogde toegangsopening onder hanenkam, waarin brede inrijdeuren met opgelegde gehengen; lichtspleet in geveltop. Beide langsegevels voorzien van een drietal kleine getoogde vensters onder hanenkam en met bakstenen onderdorpels. Achterste kopgevel blind, behoudens lichtspleet in geveltop. Wit geschilderde windveren.

Waardering

GARAGE / STALLING, deelmakend van een ensemble van legeringsgebouw met annexe garage / stalling, van algemeen belang als goed herkenbaar en ondanks een tussentijdse - mogelijk kort na oplevering uitgevoerde - wijziging relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Bijgebouwen

Monumentnummer*: 529689

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-22 c.a. ligt vrijstaand tegen een bosachtige achtergrond, globaal ten zuiden van 1-21 en ten zuidwesten van nummer 1-23a/b, aan de oostzijde van de westelijke van de beide noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp, en schuin tegenover de splitsing. De daknok staat haaks op de (huidige) hoofd-as. Gebouw 1-22 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen legeringsbarak (1-22) met hondenhok (E1) en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen maakt het op microniveau deel uit van een cluster losjes gegroepeerde panden en annexe gebouwen.

Omschrijving

LEGERINGSBARAK EN BIJBEHOREND HONDENHOK. Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen LEGERINGSBARAK op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gemengde gegolfde opnieuw verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak tussen puntgevels, met in beide dakschilden tamelijk moderne vensterstroken van langgerekte dakkapellen. In zuidwestelijke kopse hoofdgevel rechts twee vensteropeningen onder hanenkam, met betonnen kalf, waarin met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven, beide met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief, en links een toegangsopening onder later aangebrachte houten luifel en dito glasdeur. Op zolderverdiepingniveau twee kleinere gevelopeningen met later aangebrachte tuimelramen. In kopse

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

noordoostgevel links en rechts vergelijkbare vensters en centraal een toegangsopening met vernieuwde deur en links hiervan klimijzers naar ijzeren balkon op zolderverdiepingniveau. Links en rechts kleine vensteropeningen. De langshevels voorzien van tweemaal drie (noordwest) en driemaal twee (zuidoost) vensteropeningen met betonnen kalf, waarin met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven, alle met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. In de zuidoostelijke gevel het rechter venster later aan de buitenzijde voorzien van traliwerk. Mastgoten en wit geschilderde windveren. Interieur ten dele gemoderniseerd, maar ook enige voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, waaronder deurkozijnen en geschilderde lambrisering en een deel van de trap.

Achter gebouw 22 een ongeveer één meter hoog, bakstenen HONDENHOK, gedekt door een flauw achterwaarts hellende betonnen plaat. Aan de voorzijde de toegangsopening met metalen kozijn, waarin een ijzeren deur met kruislings schoorwerk en gaas.

Waardering

LEGERINGSBARAK EN BIJBEHOREND HONDENHOK, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Legeringsgebouw

Monumentnummer*: 529691

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-23a/b ligt vrijstaand tegen een bosachtige achtergrond, globaal tussen de nummers 1-1, en 1-22, schuin tegenover 1-24a/b, aan de noordkant van de zuidelijke, diagonaal verlopende verbindingsweg tussen de beide noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp en met de daknok haaks op de verbindingsweg. Gebouw 1-23a/b is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen dubbele officierswoning en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen maakt het op microniveau deel uit van een cluster losjes gegroepeerde panden en annexe gebouwen.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen dubbele OFFICIERSWONING, op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gegolfde rode verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak tussen puntgevels, met schoorsteen in de daknok en in beide dakschilden twee verticaal verdeelde vierraams dakkapellen met zinken achteroverhellend fronton. In zuidoostelijke kopgevel / hoofdgevel links en rechts een venster onder hanenkam, met betonnen kalf en voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven, beide met onder het kalf plaatstalen luiiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief; centraal een toegangsopening met twee treden, onder hanenkam met verdeeld bovenlicht en lattendeur, waarin drie boven elkaar geplaatste raampjes. Rechts van de deur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een kleiner venster met verdeeld raam. Op zolderverdiepingniveau drie vensters onder hanenkam met naar binnen bewegende vierruits draairamen. De noordwestelijke kopgevel spiegelbeeldig uitgevoerd. In zuidwestelijke langsgewel vier vensteropeningen met betonnen kalf, voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven, alle met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief en in de noordoostelijke langsgewel twee maal twee vergelijkbare vensteropeningen, de beide middelste gescheiden door muurtje naar schuur en met - asymmetrisch tussen de beide paren vensters - aan weerszijden van de muur een toegangsopening met door roeden verdeelde tuindeuren onder verdeeld bovenlicht. Mastgoten en wit geschilderde windveren. Interieur bevat vermoedelijk voor bouwtijd kenmerkende onderdelen.

Waardering

OFFICIERSWONING, deelluitmakend van een ensemble van dubbele officierswoning en bijbehorende schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar en (vermoedelijk) relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529692

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-23 (A9), aan de noordoostzijde van de woning, door een muurtje ermee verbonden, een op rechthoekige plattegrond gebouwde, dubbel uitgevoerde bakstenen SCHUUR onder met rode gegolfde pannen gedekt zadeldak tussen puntgevels. In de naar de woning gekeerde zuidwestelijke langsgevel aan weerszijden van het muurtje een toegangsopening en in beide kopse gevels een vrijwel vierkant venster onder rollaag, met bakstenen onderdorpel en een vast houten raam; het noordelijke raam met roeden in vieren gedeeld. Noordoostelijke gevel blind. Wit geschilderde windveren.

Waardering

SCHUUR, deeluitmakend van een ensemble van dubbele officierswoning en bijbehorende schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar en (vermoedelijk) relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Bijgebouwen

Monumentnummer*: 529693

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-24a/b ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, globaal tussen de nummers 1-2 en 1-26 en schuin tegenover 1-23a/b, aan de westzijde van de oostelijke van de beide noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp, in de zuidwestelijke oksel van de T-kruising van de enigszins diagonaal verlopende, zuidelijke verbindingsweg tussen deze beide noord-zuid lopende wegen. De daknok staat haaks op de noord-zuid lopende weg. Gebouw 1-24a/b is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen dubbele officierswoning met schuur en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen maakt het op microniveau deel uit van een cluster losjes gegroepede panden en annexe gebouwen.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen dubbele OFFICIERSWONING, op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gegolfde overwegend grauwe verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak tussen puntgevels, met schoorsteen in de daknok en in beide dakschilden twee verticaal verdeelde vierraams dakkapellen met achteroverhellend zinken fronton. In oostelijke kopgevel / hoofdgevel links en rechts een venster onder hanenkam, met betonnen kalf en voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven, beide met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief; centraal een toegangsopening met twee treden, onder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hanenkam met verdeeld bovenlicht en lattendeur, waarin drie boven elkaar geplaatste raampjes. Rechts van de deur een kleiner venster met verdeeld raam. Op zolderverdiepingniveau drie vensters onder hanenkam met naar binnen bewegende vierruits draairamen. De westelijke kopgevel spiegelbeeldig uitgevoerd. In zuidelijke langsgewel vier vensteropeningen met betonnen kalf, voorzien van met roeden verdeelde dubbele houten tweeruits draairamen onder, en vierruits valramen boven, alle met onder het kalf plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief en in de noordelijke langsgewel twee maal twee vergelijkbare vensteropeningen, beide middelste gescheiden door muurtje naar schuur en met aan weerszijden van de muur - asymmetrisch tussen de beide paren vensters - een toegangsopening (de westelijke blijkens bouwsporen iets gewijzigd) met door roeden verdeelde tuindeuren onder verdeeld bovenlicht. Mastgoten en wit geschilderde windveren. Het interieur van nummer 1-24a bevat diverse onderdelen die kenmerkend zijn voor de bouwtijd, waaronder deuren met glaswerk, kozijnen en trap.

Waardering

OFFICIERSWONING, deelsluitmakend van een ensemble van dubbele officierswoning en bijbehorende schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar en (vermoedelijk) relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 529694

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-24 (A10), aan de noordzijde van de woning, door een later opgetrokken of vernieuwd muurtje ermee verbonden, een op rechthoekige plattegrond gebouwde dubbel uitgevoerde bakstenen SCHUUR onder een enerzijds met rode en anderzijds grauwe gegolfde verbeterde holle (Hollandse) pannen gedekt zadeldak tussen puntgevels. In de naar de woning gekeerde zuidelijke langsgevel aan weerszijden van het muurtje een toegangsopening met moderne deur en in beide kopse gevels een vrijwel vierkant venster onder rollaag, met bakstenen onderdorpel en een ongedeelde vast houten raam; het westelijke hiervan vernieuwd. Noordelijke gevel blind. Wit geschilderde windveren.

Waardering

SCHUUR, deelluitmakend van een ensemble van dubbele officierswoning en bijbehorende schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar en (vermoedelijk) relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529695

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-26 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving aan de westzijde van de oostelijke van beide noord-zuid lopende wegen van Klein-Heidekamp, globaal tussen de nummers 1-24a/b en 1-28. De daknok staat ongeveer haaks op de weg en strekt zich globaal uit van westnoordwest naar oostzuidoost. Gebouw 1-26 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen officierswoning met schuur of garage en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde panden en annexe gebouwen. De aan de zuidwestzijde van het pand gelegen annexe garage of schuur (A 11) is relatief recent belangrijk vergroot, onder handhaving van delen van het oorspronkelijk muurwerk, maar valt buiten de objectbescherming.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen OFFICIERSWONING, op rechthoekige plattegrond en gedekt door een onderin iets uitgezwenkt en met gesmoorde Tuiles du Nord belegd zadeldak tussen puntgevels, met in het noordelijke dakschild een kleine houten dakkapel en in het zuidelijke een bakstenen schoorsteen en twee kunststof dakraampjes. In de kopse oostelijke hoofdgevel links een toegangsopening onder hanenkam, met stoep van twee treden, en een houten lattendeur met drie boven elkaar geplaatste raampjes en een in vieren gedeeld bovenlicht; rechts twee vensters onder hanenkam, met betonnen kalf,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

waarin boven met plakroeden verdeelde vierruits valramen, en onder dubbele met plakroeden verdeelde tweeruits (val?)ramen; onder het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in groen en wit geschilderd zandlopermotief. Op zolderverdiepingniveau twee kleine rechthoekige vensters met in vieren verdeelde valramen, beide onder halfronde rollaag en met baksteen gevuld boogveld. De kopse achtergevel spiegelbeeldig uitgevoerd; toegangsopening voorzien van vernieuwde tuindeur. De noordelijke, rechter langsgevel met links twee kleine vensteropeningen met bakstenen onderdorpel en centraal een vensteropening met betonnen kalf, waarin boven een met plakroeden verdeeld vierruits valraam, en onder dubbele met plakroeden verdeelde tweeruits valramen; onder het kalf plaatstalen luiken, voorzien van een in groen en wit geschilderd zandlopermotief. De linker langsgevel met twee vergelijkbare vensteropeningen. Alle kozijnen en ramen vernieuwd in kunststof, onder imitatie van oorspronkelijk aanwezige detaillering. Mastgoten; witte trespa windveren. Het interieur bevat een aantal voor de bouwtijd karakteristieke onderdelen, waaronder een schouw van geglaazuurde antracietkleurige baksteen, en deuren.

Waardering

OFFICIERSWONING, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529696

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-27 c.a. ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, globaal tussen de nummers 1-22 en 1-29, ongeveer halverwege en aan de zuidwestzijde van de weg die een diagonale verbinding vormt tussen de beide noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok staat haaks op de weg en strekt zich globaal uit van zuidwest naar noordoost. Gebouw 1-27 c.a. is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen officierswoning met schuur en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde woningen en annexe gebouwen.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen OFFICIERSWONING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gesmoorde Tuiles du Nord belegd, vrij steil en onderin uitgezwenkt schilddak, met in drie dakschilden een relatief kleine houten dakkapel met achteroverhellend zinken fronton, waarin twee vierruits ramen en twee kleine kunststof dakraampjes en een bakstenen schoorsteen in het vierde, naar de weg gekeerde, noordoostelijke langsschild; in het zuidwestelijke langsschild twee schoorstenen. De naar de weg gekeerde noordoostelijke langsegevel / hoofdgevel is voorzien van drie vensters met betonnen kalf, waarin boven met roeden verdeelde achtruits valramen en onder naar binnen openende dubbele met roeden verdeelde vierruits draairamen; onder het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in groen en wit geschilderd

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zandlopermotief. De westelijke langsgewel / achtergevel met vier vergelijkbare vensteropeningen (waarvan de linker boven in vieren en onder in tweeën verdeeld, en net als de tweede van links zonder luiken) en asymmetrisch hiertussen een toegangsopening met verdeeld bovenlicht, twee treden, en een vernieuwde tuindeur. Kopse noordgevel / rechter zijgevel met links toegangsopening met bovenlicht en twee treden en rechts twee vergelijkbare vensteropeningen. In de kopse zuidgevel / linker zijgevel drie vergelijkbare vensteropeningen. Mastgoten rondom. 30 x 30 cm betontegels rondom. Interieur deels gemoderniseerd.

Waardering

OFFICIERSWONING, deelluitmakend van een ensemble van officierswoning en bijbehorende schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 529697

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Bij gebouw 1-27(A12), achter het huis, evenwijdig met de westelijke langsgewel, een bakstenen SCHUUR op rechthoekige plattegrond, gedekt door een met gegolfde gesmoorde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak tussen puntgevels. De schuur heeft een toegangsopening met vernieuwde deur onder rollaag in de naar het noordwesten gekeerde kopse zijde. Linker langsgewel voorzien van een venster met in vieren verdeeld raam. Wit geschilderde windveren.

Waardering

SCHUUR, deelsluitmakend van een ensemble van officierswoning en bijbehorende schuur, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529698

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-28 ligt vrijstaand tegen een bosachtige achtergrond in de westelijke oksel van de T-kruising van de oostelijke van de beide noordzuid lopende wegen van Klein-Heidekamp en de zuidelijke diagonale verbinding tussen deze beide, tussen de nummers 1-26 en 1-29. De daknok is van noordwest naar zuidoost gericht en loopt ongeveer evenwijdig met de diagonale weg. Gebouw 1-28 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen officierswoning met schuur of garage en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde woningen en annexe gebouwen. De annexe schuur of garage (A13) is belangrijk vergroot, onder handhaving van enige delen van het oorspronkelijk muurwerk, maar valt buiten de objectbescherming.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen OFFICIERSWONING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een onderin iets uitgezwenkt en met gesmoorde Tuiles du Nord belegd zadeldak tussen puntgevels, met in het zuidoostelijke dakschild een kleine houten dakkapel en een bakstenen schoorsteen en in het noordwestelijke op twee niveaus moderne dakramen. In de kopse, noordoostelijke hoofdgevel rechts een toegangsopening onder hanenkam, met stoep van twee treden, een houten lattendeur met drie boven elkaar geplaatste raampjes en een in vieren verdeeld bovenlicht; links twee vensters

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onder hanenkam, met betonnen kalf, waarin boven met plakroeden verdeelde vierruits valramen en onder naar binnen openende dubbele met plakroeden verdeelde tweeruits draairamen; onder het kalf voorzien van plaatstalen luiken met in groen en wit geschilderd zandlopermotief; op zolderverdiepingniveau twee kleine rechthoekige vensters met vierruitsverdeling, beide onder halfronde rollaag en met baksteen gevuld boogveld. De kopse achtergevel spiegelbeeldig uitgevoerd; toegangsoopening voorzien van vernieuwde tuindeur. De noordwestelijke rechter langsgewel met rechts een kleine vensteropening met bakstenen onderdorpel en centraal een vensteropening met betonnen kalf, waarin boven een met plakroeden verdeeld vierruits valraam en onder twee naar binnen openende dubbele met plakroeden verdeelde tweeruits draairamen; onder het kalf plaatstalen luiken voorzien van een in groen en wit geschilderd zandlopermotief. De zuidoostelijke linker langsgewel bevat twee met de laatstgenoemde vergelijkbare vensteropeningen. Vrijwel alle kozijnen op de begane grond voorzien van voorzetramen, onder handhaving van de aanwezige ramen. Kunststof regenscherm boven tuindeur. Mastgoten, wit geschilderde windveren. Het interieur bevat een aantal voor de bouwtijd karakteristieke onderdelen, waaronder ensuite deuren met glas in lood, vaste kast, twee schouwen van geglazuurde antracietkleurige baksteen, deuren, hang en sluitwerk, een vaste trap en een keldertje.

Waardering

OFFICIERSWONING, deelluitmakend van een ensemble van officierswoning en annexe schuur of garage, van algemeen belang als goed herkenbaar en relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 529699

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-29 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, oostelijk van het zuidoende van westelijke van de beide noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp, nabij hun punt van samenkomst bij het zuidelijk toegangshek tot het terrein. De daknok is vrijwel noord-zuid gericht en loopt zo goed als evenwijdig met de westelijke van de beide noord-zuid gerichte wegen. Gebouw 1-29 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen officierswoning met schuur of garage en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepeerde woningen en annexe gebouwen. De schuur of garage (A14) is belangrijk gewijzigd en valt buiten de bescherming.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk en ten dele met kruipruimte uitgevoerde bakstenen OFFICIERSWONING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met grauwe betonnen pannen belegd, onderin iets uitgezwenkt schilddak, met in de beide langsschilden een onder lessenaarsdak gebrachte dakkapel, elk met twee maal twee ramen, en achter in het linker schild tevens een kunststof dakraampje; in de beide kopse schilden elk een relatief recent aangebracht tuimeldakraam. Kopse zuidgevel / hoofdgevel met links toegangsoening met in vieren verdeeld bovenlicht en twee treden, met deur waarin raampje en rechts twee vensters met betonnen kalf, waarin boven met roeden verdeelde vierruits valramen en onder naar binnen openende dubbele met roeden

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verdeelde tweeruits draairamen; vensters onder het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd zandlopermotief. De kopse noordgevel spiegelbeeldig en met vergelijkbare gevelopeningen uitgevoerd, maar voorzien van een deels glazen en verdeelde tuindeur. Oostelijke of rechter langgevel met twee vergelijkbare vensteropeningen; de westelijke of linker zijgevel met een vergelijkbare vensteropening en links hiervan een later ingebracht modern venster met een door een kalf verdeeld kozijn en hierin twee onverdeelde, ongeveer vierkante ramen. Mastgoten rondom. Interieur bevat meerdere voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen, zoals boogvormige bakstenen rollaag tussen kamers en-suite en ingebouwde kast. Aantal deuren in kamer gehandhaafd.

Waardering

OFFICIERSWONING, van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Monumentnummer*: 529701

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw B-3 ligt vrijstaand in een bosachtige omgeving, tussen nummer 1-13 en nummer 1-14 aan de zuidzijde van het oost-west lopende deel van de geknikte weg tussen de oostelijke toegangsweg tot Klein-Heidekamp en de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen. Gebouw B-3 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen garage / stalling en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen, en hierbinnen op microniveau van een cluster losjes gegroepede gebouwen.

Omschrijving

Bakstenen GARAGE / STALLING op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gegolfde grauwe pannen belegd steil zadeldak tussen puntgevels. De naar de weg gekeerde kopse hoofdgevel met een getoogde toegangsoening onder hanenkam, waarin brede verticaal beplankte en opgeklampte inrijdeuren; spleet in geveltop. Beide langsgevels voorzien van een drietal kleine getoogde vensters onder hanenkam en met bakstenen onderdorpels. Achterste kopgevel blind op kleine lichtspleet in geveltop na. Wit geschilderde windveren en enig overstek. Interieur bevat vermoedelijk betonnen vloer en plafond; muren van schoon metselwerk.

Waardering

GARAGE / STALLING, van algemeen belang als herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529702

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Onderdeel G-5 ligt vrij aan de westzijde van de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp, in het noordwestelijke kwadrant van de T-kruising met de verbinding met de westelijke van die wegen, recht tegenover 1-11. Het werd als 'Regelbau' tot stand gebracht in 1940, met een functie als bluswaterbunker en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945. Op mesoniveau en microniveau is het onderdeel van een ijl complex van in brinkdorpachtige structuur geplaatste gebouwen en werken.

Omschrijving

In een ongeveer 70 cm hoog en zeven meter lang bakstenen muurtje met aarden deklaag gelegen BLUSWATERBUNKER met dubbele groen geschilderde plaatstalen deuren, waarachter een ondiepe ruimte voor het koppelen van slangen. Achter het muurtje een onzichtbaar waterreservoir onder een kunstmatig talud, waarop een ontluchtingspijpje met kap.

Waardering

BLUSWATERBUNKER, van algemeen belang als relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: stedenbouwkundige, techniekhistorische, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de voor bluswerk gehanteerde pomptechniek, uit de samenhang van en met het totale militaire

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 529703

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen/Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Onderdeel G-6 ligt vrij aan de westzijde van de oostelijke van de twee noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp, tussen 1-24 en 1-26. Het werd als 'Regelbau' tot stand gebracht in 1940, met een functie als bluswaterbunker en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945. Op mesoniveau en microniveau is het onderdeel van een ijl complex van in brinkdorpachtige structuur geplaatste gebouwen en werken.

Omschrijving

In een ongeveer 70 cm hoog en zeven meter lang bakstenen muurtje met aarden deklaag gelegen BLUSWATERBUNKER met dubbele groen geschilderde plaatstalen deuren, waarachter een ondiepe ruimte voor het koppelen van slangen. Achter het muurtje een onzichtbaar waterreservoir onder een kunstmatig talud, waarop een ontluchtingspijpje met kap.

Waardering

BLUSWATERBUNKER, van algemeen belang als relatief gaaf onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: stedenbouwkundige, techniekhistorische, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de voor bluswerk gehanteerde pomptechniek, uit de samenhang van en met het totale militaire

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

Monumentnummer*: 531177

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2010
Kadaster deel/nr: 58265/128

Complexnummer

529661

Complexnaam

Deelen/Klein-Heidekamp

Woonplaats*

Arnhem

Gemeente*

Arnhem

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Arnhem

Locatieomschrijving

Deelen: Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente*

ARNHEM

Sectie*

A

Kad. object*

1541

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-21 ligt vrijstaand in bebost gebied aan de westzijde van de westelijke van de beide noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok ligt evenwijdig aan de weg. Gebouw 1-21 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen garage ten dienste van vrachtwagens van het Nachtjagdggeschwader 1 dat zijn hoofdkwartier in Klein-Heidekamp had, en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorpachtig verband geplaatste gebouwen en is op microniveau een solitair gebouwd pand, oorspronkelijk schuin tegenover een ten zuidoosten gelegen meer open terrein. In de jaren 1950 en daarna is het pand gewijzigd door het inbrengen van een kantoorpui in een garagetravee, door vernieuwing van de toegangsdeuren van het resterende garagedeel met aluminium rolluiken, door een kleine aanbouw aan de achterzijde, enkele gevelopeningen, houten delen in de top van de kopse gevels en door het aanbrengen van betonnen sneldekkpanen. Een van de interne scheidingsmuren, uitgevoerd als scherfmuren, is gesloopt.

Omschrijving

Eenlaagse bakstenen GARAGE op langgerekte, zes traveeën brede, rechthoekige plattegrond en gedekt met een zadeldak tussen in de top relatief recent van houten delen voorziene puntgevels. De oostelijke, naar de weg gekeerde en oorspronkelijk open voorgevel is door vijf bakstenen muurdammen of penanten in zes traveeën van gelijke breedte verdeeld De westelijke achtergevel bevat bouwsporen van een aantal dichtgezette, van oorsprong

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ronde met rollaag uitgevoerde vensteropeningen. In het interieur in het verlengde van de muurdammen halfhoge 55 cm dikke muren voor scheiding in zes dubbele garages, gedeeltelijk later opgetrokken tot hoge scheidingsmuren. Van de gesloopte scherfmuur zijn sporen in de vloer bewaard.

Motivering GARAGE van algemeen belang als herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege:

- architectuurhistorische waarde door de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant en de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en de voor het gebouwtype kenmerkende bouwsporen,
- krijgs- en cultuurhistorische waarde als enige garage in het legerdorp Klein Heidekamp waar de staf gelegerd was van het Nachtjagdgeschwader 1, waarmee door moderne radarsystemen een nieuwe oorlogvoering begon,
- stedenbouwkundige en ensemblewaarde door de inbedding in de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de daardoor bewerkstelligde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie